

DR-112
December-2013
B.A. Sem.-I (CBCS)
EC-II-105
Psychology (Psy. & Eff. Beh.)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના :** (1) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
Instructions : All questions carry equal marks.
(2) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
Attempt all questions.
(3) પ્રશ્નોના જવાબ મુદ્દાસર લખવા.
Answer must be precise and relevant.
(4) પ્રશ્નપત્રમાં આપેલ પ્રશ્ન ક્રમાંક જ ઉત્તરવહીમાં લખવા.
Write the same question number in answer book as mentioned in the question paper.

1. હતાશા એટલે શું ? હતાશા ઉત્પન્ન કરનારાં પરિબલોની ઉદાહરણ સાથે સમજૂતી આપો. 14
What is frustration ? Explain with example the factors creating frustration.

અથવા/OR

દબાણ એટલે શું ? દબાણના કારણો ચર્ચા – આપણા સમાજના સામાન્ય દબાણો ચર્ચો.
What is pressure ? Discuss the reason of pressure and common pressure of our society.

2. મનોભાર ઉત્કટતાનાં આધાર તરીકે “વ્યક્તિની ખાસિયતો” ચર્ચો. 14
Discuss the excitement of stress as a basis of individual characteristics.

અથવા/OR

મનોભારની ભાતો ‘વિશિષ્ટ’ અને અજ્ઞાત હોય છે. સમજાવી મનોભાર સાથેનું સમાયોજન કિંમત માંગી લે છે. સ્પષ્ટ કરો.

Types of stress are “Special” and “Unknown”. Explain “Adjustment of stress is expensive.” – Explain.

3. લગ્ન પૂર્વેની બદલાતી ભાતો ચર્ચો. 14
Discuss the changing pre-marital patterns.

અથવા/OR

લગ્ન કરવાના અને લગ્ન નહીં કરવાના કારણો ચર્ચો.
Discuss the reasons for doing marriage and not doing marriage.

4. લગ્નજીવનમાં સારા અનુકૂલન માટે “લગ્ન પૂર્વેના – પશ્ચાદ પરિબલો” અને વ્યક્તિત્વ ઘટકોની ચર્ચા કરો. 14

Explain the pre-marital back-ground factors and personality factors affecting good marital adjustment.

અથવા/OR

લગ્નશૈલીઓ અને આંતરક્રિયાઓ સમજાવો.
Explain the marital Styles and Interactions.

5. (A) નીચે આપેલાં વિધાનના વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ લખો :

7

Write the right answer from the options given for the statements give below :

(1) ઉપાગમન-ઉપાગમન સંઘર્ષમાં બે બાબતો સમાન હોય છે.

- (a) નકારાત્મક (b) નુકશાનકારક
(c) અપ્રિય (d) પસંદગીયુક્ત

Two things are common in approach-approach conflict,

- (a) Negative (b) Harmful
(c) Dislike (d) Selective

(2) જ્યારે કોઈ એક પ્રબળ પ્રેરણા બીજી પ્રબળ પ્રેરણા સાથે કે અન્ય અનિવાર્ય પરિસ્થિતિ સાથે ટકરાય છે.ત્યારે જે માનસિક અવસ્થા હોય છે. તેને _____ કહેવામાં આવે છે.

- (a) મનોભાર (b) દબાણ
(c) સંઘર્ષ (d) હતાશા

When a strong motivation collides with another strong motivation or any other needed situation, then the mental status is called as.

- (a) Stress (b) Pressure
(c) Conflict (d) Frustration

(3) ચેતાતંત્રમાં હતાશા કે દબાણને લીધે ઉદ્ભવેલ અસમતુલા કે તાણની માત્રાને _____ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

- (a) સંઘર્ષ ઉત્કટતા (b) દબાણ નિષ્ક્રીયતા
(c) હતાશા ઉત્કટતા (d) મનોભાર ઉત્કટતા

Imbalance or stress level due to frustration or pressure in nervous system is called as _____

- (a) Conflict severity (b) Pressure failure
(c) Frustration severity (d) Stress severity

(4) આપણાં સમાજના મુખ્ય સામાન્ય દબાણો કેટલા છે.

- (a) બે (b) ચાર
(c) છ (d) આઠ

How many common pressures are there in our society' ?

- (a) Two (b) Four
(c) Six (d) Eight

(5) લગ્ન કરવાનાં કારણોમાં એક મુખ્ય કારણ છે.

- (a) સંતાન પ્રાપ્તિ (b) મનોવૈજ્ઞાનિક જરૂરિયાતોનો સંતોષ
(c) સંસ્કૃતિ જાળવવાં (d) મોજ-શોખ કરવા માટે

There is one main reason for doing marriage.

- (a) To get child
(b) For satisfaction of psychological need
(c) To maintain culture
(d) For fun

- (6) બાળકનું આગમન લગ્નજીવનમાં કેવું પરિવર્તન લાવે છે.
 (a) જવાબદારીમાં વધારો (b) ભૂમિકા પરિવર્તન
 (c) કાર્યમાં વધારો (d) આનંદમાં વધારો

What kind of change does the child birth bring in the marital life ?

- (a) Increased responsibilities
 (b) Change of role
 (c) Increased work
 (d) Increased happiness

- (7) છૂટાછેડામાં નીચેનામાંથી એક કયું કારણ મહત્વનો ભાગ ભજવે છે ?
 (a) મિત્રોનું પરિભળ (b) વ્યાવસાયિક પરિભળ
 (c) ધાર્મિક પરિભળ (d) વ્યક્તિગત પરિભળ

Which of the following plays an important role in the divorce ?

- (a) Friend factor (b) Professional factor
 (c) Religious factor (d) Personal factor

(B) નીચેના વિધાન સાચા હોય તો ✓ અને ખોટાં હોય તો ✗ ની નિશાની કરો :

7

Put ✓ if the statement given below are right and Put ✗ if they word :

- (1) જરૂરિયાત તૃપ્તિમાં નિષ્ફળતા કે અવરોધને કારણે જે ઘેરી લાગણી જન્મે છે. તેને મનોવૈજ્ઞાનિક પરિભાષામાં દબાણ કહે છે.

Intense feeling which occurs due to failure or resistance in the satisfaction of needs is called pressure according to psychological terms.

- (2) આપણાં સમાજનાં-સંસ્કૃતિના સામાન્ય સંઘર્ષો આઠ છે.

Common conflict of our society culture are eight.

- (3) વ્યક્તિ જ્યારે પોતાની શારીરિક કે માનસિક શક્તિ કરતાં વધારે જવાબદારી ઉપાડે છે. ત્યારે માનસિક દબાણ અનુભવે છે.

A person when takes responsibility more than his mental or physical strength feels mental pressure.

- (4) પ્રતિકૂલિત થયા વિના મનોભાર સહન કરવાની શક્તિ એટલે મનોભાર સહ્યતા.

To tolerate the stress without getting upset is called as stress tolerance.

- (5) લગ્નજીવનમાં સારા અનુકૂલન માટે જવાબદાર પરિભળોમાં – “લગ્નપૂર્વના પશ્ચાદ પરિભળો” ભાગ ભજવતા નથી.

“Pre-marital back-ground factors” do not affect the factors responsible for good marital adjustment.

- (6) છૂટાછેડાની અસર બાળકો ઉપર થતી નથી.

Divorce does not affect children.

- (7) જીવનસાથીની પસંદગીમાં “માતા-પિતા સાથેનું તાદાત્મ્ય” મહત્વનો ભાગ ભજવે છે.

“Parental attachment” plays an important role in the selection of life-mate.

